

gjør hele dette Stykke af Paragrafen betydningløs. Med Hensyn til § 5 kan jeg ikke Andet end anerkende den høitærede Ministers Loyalitet overfor de Duffer, der fremkom fra det andet Thing, og udtale min Tilfredshed med hele den Form, hvorunder Paragrafen fremtræder, og tilbøielig ogsaa med Vidragens Størrelse. Den høitærede Minister har nedsat Beløbet til trængende Elever fra 100,000 Kroner til 60,000 Kroner. Naa, det kan maaste ogsaa være, at 100,000 Kroner er en vel stor Mundfuld at begynde med. Jeg antager, at dette Afslag ikke kan fremkalde videre Dissens, naar der virkelig skal arbejdes for Lovforslaget. Der var et Spørgsmaal, som isjor ogsaa afstedkom en Del Diskussion i det andet Thing; det var nemlig, om Amtskoleraadene eller Amtsrådene skulde fordele Understøttelserne. Jeg kan ikke indse, hvorfor det ikke skulde være fuldstændig korrekt, at tage Amtsrådene fremfor Amtskoleraadene. Det forekommer mig, at det er omtrent et rent og bart Landbrugs-spørgsmaal, det her dreier sig om, og med Hensyn til det have Byerne virkelig ikke Stort at skulle have sagt. De raade for Realskoler og tekniske Skoler — men lad saa ogsaa Amtsrådene raade for, hvem der skal gaa paa Landbrugs-skoler. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig videre herved; det synes muligt, at der var opnaaet en Overenskomst om dette Punkt i det andet Thing, og Ministeren satte megen Pris paa, at det skulde være Amtskoleraadene, der foretog Fordeelingen. Det er maaste en mere formel Dissens, end den har virkelig Betydning. Men Stykket, som er udeladt, nemlig, at Bestemmelsen om, hvilke Skoler der skulde understøttes, skulde tages paa Finantsloven, kan maaste have større Betydning. Jeg veed godt, at den høitærede Minister ikke holder af, at dette Stykke indsættes, jeg hender den høitærede Ministers Anskuelse paa dette Omraade, jeg har baade hørt og læst dem. Men jeg kan ikke Andet end mene, at det er rigtigt, at denne Bestemmelse atter indsættes paa Lovforslaget, om den end indsættes paa en Maade, som ikke vækker den Strid, som den høitærede Minister er bange for. Jeg vil heller ikke antage Andet, end at det er et Punkt, man nok kan komme over. Ministeren har forlangt 2000 Kr. mere til det aarlige Tilshyn, i Fjor 6000, i Aar 8000. Jeg antager ogsaa, det er Noget, der sættes op for at have Noget at slaa af paa.

Til Slut skal jeg kun med et Par Ord omtale den Paragraf i Lovforslaget, som ikke findes i Lovforslaget — det vil sige: som var der i Fjor. Det er med Hensyn til Folkehøjskolerne. For mig staar det klart,

at gaar dette Lovforslag igjennem, som det er forelagt, altsaa med Bevilling til Landbrugs-skolerne, vil det være ødelæggende for Folkehøjskolerne, dersom Bidragene til dem ikke blive regulerede, dersom ikke deres Forhold blive sideordnede med Landbrugs-skolerne. Hvorledes man nu end ser paa dette Spørgsmaal, kunne i alt Fald vi, som ere Venner af Folkehøjskolerne, ikke være tjente med, at de saaledes blive skubbede til Side. De ville blive Stedbørn overfor Landbrugs-skolerne, dersom de ikke tages med paa dette Lovforslag — eller samtidig paa et andet Lovforslag, det spiller ingen Rolle for mig; men de maa tages op samtidig, ellers ville Folkehøjskolerne blive fjorte til Side, satte ud af Spillet. Jeg veed godt, at den høitærede Minister har meget imod, at Folkehøjskolerne blive tagne med paa dette Lovforslag. Jeg kan nu ikke indse, at det er andet end en ren formel Indvending, thi i Virkeligheden er det jo allerede Tilfældet nu, og vil sikkert ogsaa ofte blive det i Fremtiden, at en Landbrugs- og Folkehøjskole ere slaaede sammen, saa disse to Skoler ville nemt kunne fortære under een Minister og behandles paa samme Lovforslag. Jeg kan i alt Fald ikke se rettere. Det forekommer mig ogsaa, at den høitærede Kultusminister ikke var saa meget imod det, efter hans Udtalelser i det andet Thing at dømme, og jeg mener ogsaa, at han kunde gaa ind paa det; thi selv Modstanderne af Folkehøjskolerne maa dog indrømme, at det kan ikke gaa at komme ind paa Landbrugs-skolerne lige fra Almuestolen; den Modenhed, de faae der, vil ikke være fuldestgjørende nok for at de kunne modtage Undervisning paa Landbrugs-skolerne. Altsaa, der maa være til, og anerkendes det, maa det ogsaa anerkendes, at Folkehøjskolerne maa opretholdes for derigjennem at kunne give Eleverne den aandelige Udvikling og Modenhedsgrad, som er nødvendig for dem, der skulle paa Landbrugs-skolerne. Jeg tror, at det er temmelig nødvendig for at faae Lovforslaget igjennem, at Folkehøjskolerne's Bidrag bliver reguleret, om ikke just som Folkethinget foreslog i Fjor, saa i alt Fald saaledes, at deres Stilling bliver sikket. Bliver det ikke Tilfældet, vil jeg have mine Betænkeligheder ved at stemme for Lovforslagets endelige Vedtagelse. Jeg vil haabe, at vi kunne komme overens om dette Strids-spørgsmaal, for det er vel egentlig det væsentligste Strids-spørgsmaal i Lovforslaget. Jeg vil haabe, at Lovforslaget maa komme ud endnu i Aar, hvad enten det skal gaa direkte til 2den Behandling, eller, hvad jeg vil anse for rimeligt, blive henvist til et Udvalg, hvis Arbejde formentlig vil blive